

17010206

Gedeputeerde Staten

**De voorzitter van
Provinciale Staten van Zeeland**
T.a.v. leden Provinciale Staten
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp
Werkplan ROVZ 2017 en
Jaarverslag ROVZ 2016

kenmerk
17009693

behandeld door
E. Heijdens
(0118) 631306

verzonden

17 MEI 2017

Middelburg, 16 mei 2017

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u ter kennisname aan het Werkplan ROVZ 2017 en Jaarverslag ROVZ 2016, zoals vastgesteld in onze vergadering van 21 februari 2017.

In november 2016 is door een groot aantal ROVZ-partners gediscussieerd over stellingen rondom de aanpak van verkeersonveiligheid in Zeeland.

Hieruit bleek dat Snelheid, Fiets en Aandacht voorlopig de speerpunten van het beleid moeten zijn.

Het komende jaar wordt het onderzoek naar het gebruik van fietspaden uitgebreid en gaan de ROVZ partners op zoek naar manieren om senioren intensiever te betrekken bij acties voor meer fietsveiligheid. Wat betreft het speerpunt Snelheid zijn dit jaar onder meer de handleiding en toolkit voor snelheidscampagnes gepresenteerd. Daarnaast wordt in 2017 extra aandacht aan de snelheid rond wegwerkzaamheden besteed.

Aandacht in het verkeer blijft ook landelijk een speerpunt in het verkeersveiligheidsbeleid. Zeeland sluit aan bij de zoektocht naar een manier om het gebruik van smartphones in het verkeer terug te dringen. Daarnaast organiseren we als ROVZ partners onze eigen acties om het gevaar van afleiding onder de aandacht te brengen.

Nieuws is dat vanaf komend jaar de organisatie van het ROVZ is aangepast, om slagvaardiger te kunnen optreden. Vanaf nu houdt de bestuurlijke kopgroep, met daarin vertegenwoordigers van Provincie, Rijkswaterstaat, gemeenten, Waterschap en OM, de strategisch-tactische voortgang in de gaten.

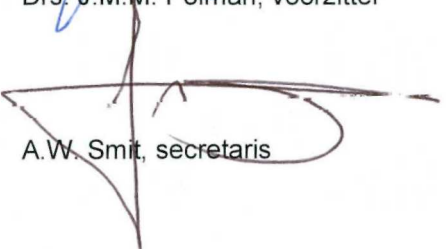
Belangrijke opgave voor de kopgroep is om de bestuurlijke aandacht voor de verkeersveiligheid en daarmee de benodigde inzet van middelen te versterken.

Ook wordt er in 2017 meer werk gemaakt van het monitoren van het beleid en de effecten daarvan.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. 56	AMBT.
AFD. TERMIJN	pb - sta
DATUM	17 MEI 2017
DOC.NR.	
ZAAK NR.	
CLASS.	

VERDER
SAMENWERKEN
AAN MEER
**VERKEERS
VEILIGHEID**

**RO
VZ**

KG-340-B

AutoCenters van Staalduinen Louwes AFBL N

VOORWOORD

‘Verder samenwerken aan meer verkeerveiligheid’

Voor u ligt het werkplan verkeerveiligheid voor het jaar 2017. Een werkplan betekent dat er ‘werk aan de winkel is’! Dat werk willen we zoveel mogelijk samen doen. Daarom blijft het verder brengen van samenwerking én het leggen van verbindingen een belangrijk thema: de krachten bundelen. Daarvoor hebben we in 2016 al de eerste stappen gezet. Er is een bestuurlijke kopgroep gekomen, die samen met het ROVZ de voortrekkersrol op het gebied van verkeerveiligheid in Zeeland op zich gaat nemen. Daarnaast denk ik aan de verschillende geslaagde verkeerveiligheids campagnes die we samen hebben opgepakt. De campagne rond de fietsverlichting was een succes, zeker wat betreft de positieve aandacht die het project heeft gekregen. Jongeren moeten worden geprikkeld om op te vallen in het verkeer!

Helaas waren er in 2016 weer veel verkeersslachtoffers te betreuen. Hierdoor wil ik in 2017 met nog meer energie samenwerken aan een betere verkeerveiligheid. Zoals gezegd doen we dat in een nieuwe overleg- en samenwerkingsstructuur. We willen heel gericht aan de slag met een aantal specifieke zaken. De volgende punten zijn daarbij belangrijk.

Missie: ‘Op weg naar nul vermijdbare ernstige verkeersslachtoffers’. Deze staat nog steeds als een huis. Ook in 2017 is dit onze missie. Elke Zeeuw kent wel iemand die is omgekomen in het verkeer en weet dus hoeveel verdriet en ellende een ongeval veroorzaakt. Ik vind het belangrijk dat het aantal verkeersslachtoffers omlaag gaat. Want elke Zeeuw moet ‘s avonds veilig kunnen thuiskomen. Daarom maken we de wegen veiliger. En daarom investeren we in gedrag.

Samenwerking en verbinding: Samen bereiken we meer. In de bestuurlijke kopgroep hebben we afgesproken

nog intensiever met elkaar samen te werken. Ook kijken we nadrukkelijker naar de samenhang tussen de werklijnen, speerpunten en concrete projecten om zo nog effectiever en efficiënter te kunnen werken. Daar waar we projecten kunnen koppelen, zullen we dat doen.

Aansluiting bij landelijk beleid: In 2017 proberen we nog meer te leren van de partners om ons heen en aansluiting te zoeken bij de landelijke campagnes die door het Rijk worden geïnitieerd. Uiteraard doen we dat met zorgvuldig oog voor de specifieke Zeeuwse situatie.

Monitoring: In 2017 maken we meer werk van het monitoren van ons beleid. Niet alleen door het registreren van verkeersongevallen, ook door het monitoren van de beleidsdoelstellingen en concrete projecten. Wat werkt wel en wat werkt minder goed? Deze informatie komt beschikbaar voor al onze partners.

Uiteraard doen we het bovenstaande samen met u. Naast de bijeenkomsten van de bestuurlijke kopgroep, praten we in een aantal plenaire sessies met alle partners over het werkplan en de specifieke projecten. Meer dan ooit moeten we samen werk maken van verkeerveiligheid. Het ROVZ is daarbij steeds meer degene die partijen en informatie samenbrengt. Uiteraard voeren we ook zelf projecten uit, maar minder dan vorige jaren. Samen met alle partners moeten we daar onze weg in vinden.

Graag zet ik me - en met mij het college van Gedeputeerde Staten - ook in 2017 weer in om Zeeland weer een stukje verkeerveiliger te maken!

Harry van der Maas,
voorzitter ROVZ

INHOUD

Voorwoord	3	5.3 Handhaving.....	16
Inleiding	5	5.4 Infrastructuur.....	17
1. Andere Organisatie: Meer slagkracht ...	7	5.5 Organisatie en communicatie.....	17
2. Speerpunt Fiets	9	5.6 Onderzoek en monitoring.....	18
3. Speerpunt Snelheid	11	6. Financiële aspecten	21
4. Speerpunt Aandacht	13	Bijlage 1 Subsidies verkeersveiligheid.....	23
5. Werklijnen	15	Bijlage 2 Begroting.....	24
5.1 Educatie en voorlichting.....	15	Bijlage 3 Samenstelling bestuurlijke kopgroep.....	25
5.2 Sensibilisering.....	16		

COLOFON

Uitgave
Postadres
Bezoekadres
Tekst
Ontwerp, opmaak en print
Foto's

Maart 2017, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland, in opdracht van Provincie Zeeland
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg
Abdij 6, 4331 BK Middelburg, tel: 0118 - 63 10 11, e-mail: rovz@zeeland.nl, www.rovz.nl
Woordenrijk Journalistiek en Communicatie, Middelburg
Provincie Zeeland
Mark Neelenmans, Ymke Frijters, Eric Heijdens

INLEIDING

In november 2016 hebben we met een groot aantal ROVZ-partners gediscussieerd over stellingen rondom de aanpak van verkeersonveiligheid in Zeeland. Hieruit bleek dat Snelheid, Fiets en Aandacht voorlopig de speerpunten van ons beleid moeten zijn. Daarmee sluiten we aan op landelijk beleid en op de aard en de omvang van de verkeersonveiligheid in Zeeland.

Het komende jaar breiden we het onderzoek naar het gebruik van fietspaden uit en gaan we met onze partners op zoek naar manieren om senioren intensiever te betrekken bij acties voor meer fietsveiligheid. Wat betreft het speerpunt Snelheid presenteren we dit jaar onder meer de handleiding en toolkit voor snelheidscampagnes. Daarnaast besteden we in 2017 extra aandacht aan de snelheid rond wegwerkzaamheden. Aandacht in het verkeer blijft ook landelijk een speerpunt in het verkeersveiligheidsbeleid. Zeeland sluit aan bij de zoektocht naar manieren om het gebruik van smartphones in het verkeer terug te dringen. Daarnaast organiseren wij onze eigen acties om het gevaar van afleiding onder de aandacht te brengen.

In hoofdstuk 4 van dit werkplan worden de Werklijnen nader toegelicht en voorzien van een voorlopig pakket aan projecten en activiteiten. De werklijnen geven

elk op hun eigen manier invulling aan de genoemde speerpunten en bevatten daarnaast een aantal activiteiten die daarbuiten vallen, maar zeker niet minder belangrijk zijn. De werklijn Educatie en Voorlichting zet zich er bijvoorbeeld voor in dat zoveel mogelijk Zeeuwse basisscholen aansluiten bij het Zeeuws Verkeersveiligheid Label. De werklijn Sensibilisering zorgt voor de regionale uitvoering van de landelijke verkeersveiligheidscampagnes, waaronder de Bob-campagnes. Op grond van de in de werklijnen geplande activiteiten is een eerste raming gemaakt van de kosten die met de uitvoering van dit werkplan zijn gemoeid.

Nieuw is dat we vanaf komend jaar onze organisatie hebben aangepast, om slagvaardiger te kunnen optreden. Vanaf nu houdt de bestuurlijke kopgroep, met daarin vertegenwoordigers van Provincie, Rijkswaterstaat, gemeenten, Waterschap en OM, de strategisch-tactische voortgang in de gaten. Belangrijke opgave voor de kopgroep is om de bestuurlijke aandacht voor de verkeersveiligheid en daarmee de benodigde inzet van middelen te versterken. Daarnaast zal de kopgroep aansluiting zoeken bij landelijke campagnes die door het Rijk worden geïnitieerd, uiteraard met oog voor de specifieke Zeeuwse situatie. Ook maken we in 2017 meer werk van het monitoren van ons beleid en de effecten daarvan.

Om het aantal
vermijdbare
verkeersongevallen in
Zeeland daadwerkelijk
terug te dringen, is
het van belang dat
het ROVZ en haar
partners effectief en
slagvaardig opereren.

VEILIGVERKEER

SCHERP RECHTS

Maak een scherpe bocht naar rechts,
rechter trapper omhoog

Veilig Verkeer Nederland

HOOFDSTUK 1

ANDERE ORGANISATIE: MEER SLAGKRACHT

Om het aantal vermijdbare verkeersongevallen in Zeeland daadwerkelijk terug te dringen, is het van belang dat het ROVZ en haar partners effectief en slagvaardig opereren. Na een uitgebreide inventarisatie en analyse van de bestaande situatie werd duidelijk dat verbeteringen nodig en mogelijk zijn. Het ROVZ-plenair zoals we dat al jaren kennen, is een uitstekend netwerk, maar heeft een zeer diverse samenstelling en mist slagkracht. Daarnaast is geconcludeerd dat elke wegbeheerder primair verantwoordelijk is voor de veiligheid op het eigen wegennet, maar dat er ook regie nodig is over de gemeenschappelijke activiteiten op het wegennet, de mensgerichte benadering en handhaving.

We hebben er daarom voor gekozen voortaan te opereren in het partner-model, waarin beter kan worden samengewerkt en het collectief meer is dan de som der delen. Om hieraan invulling te geven, is een bestuurlijke kopgroep gevormd met ambassadeurs voor het aandachtsveld. Belangrijke opgave voor de kopgroep is om de bestuurlijke aandacht voor de verkeersveiligheid en daarmee de benodigde inzet van middelen te versterken. Daarnaast is een netwerk van samenwerkingspartners opgezet, die verantwoordelijkheid en middelen inbrengen voor de ontwikkeling en uitvoering van verkeersveiligheidsprojecten (van onderzoek tot projecten).

De bestuurlijke kopgroep bestaat uit de Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, waterschap Scheldestromen, vertegenwoordigers van de Zeeuwse gemeenten (regio's Noord, Walcheren, Bevelanden en Zeeuws-Vlaanderen) en het Openbaar Ministerie/politie. Uiteraard hebben ook de andere partners een belangrijke rol in het te voeren beleid. Zo is afgesproken dat elk lid van de bestuurlijke kopgroep ruggenspraak houdt met de andere partners uit het betreffende gebied.

Daarnaast worden diverse plenaire bijeenkomsten met alle partners georganiseerd, zoals bijvoorbeeld rondom het jaarlijkse werkplan.

Missie

De bestuurlijke kopgroep komt vier tot zes keer per jaar bij elkaar om de voortgang op strategisch-tactisch niveau te bespreken. In de eerste sessie, op 19 oktober 2016, is een aantal conclusies getrokken waarmee de kopgroep aan de slag gaat. Allereerst is vastgesteld dat de missie 'Op weg naar nul vermijdbare ernstige verkeersslachtoffers' nog steeds overeind staat. Ook in 2017 wordt deze missie gehanteerd en waar mogelijk en noodzakelijk extra voor het voetlicht gebracht.

Samenhang

In de bestuurlijke kopgroep is afgesproken nog intensiever met elkaar samen te werken. Ook kijken we nadrukkelijker naar de samenhang tussen de werklijnen, speerpunten en concrete projecten, om effectiever en efficiënter te kunnen werken.

Aansluiting bij landelijk beleid

In 2017 proberen we nog meer te leren van en af te stemmen met de partners om ons heen en nog meer aansluiting te zoeken bij de landelijke campagnes die door het Rijk worden geïnitieerd. Uiteraard doen we dat met oog voor de specifieke Zeeuwse situatie.

Monitoring

In 2017 maken we meer werk van het monitoren van ons beleid en de effecten daarvan. Niet alleen door het registreren van verkeersongevallen, maar ook door nauwkeurig bij te houden wat wel werkt en wat minder. Daarnaast willen we ervoor zorgen dat ook onze partners eenvoudig toegang hebben tot deze gegevens.

'Het nog steeds
stijgende aantal
fietsongevallen maakt
extra aandacht voor de
fiets en zijn gebruiker
noodzakelijk.'

HOOFDSTUK 2

SPEERPUNT FIETS

Sinds een aantal jaren is de fiets een van de speerpunten in de activiteiten van het ROVZ en 2017 zal daarop geen uitzondering zijn. Het nog steeds stijgende aantal fietsongevallen maakt extra aandacht voor de fiets en zijn gebruiker noodzakelijk.

Fietspaden

Het onderzoek naar het medegebruik op fietspaden gaat door, dit keer vanuit de ROVZ-portefeuille. Op basis van het onderzoek in 2016 en de leerpunten daaruit, wordt het onderzoek voortgezet op nieuwe trajecten. Dit keer worden forenzen en scholieren als doelgroepen toegevoegd aan een apart deel van het onderzoek. Ook de eigen inwoners die recreatief de fiets pakken, worden in het onderzoek meegenomen. Op deze manier hopen we een nog completer beeld te krijgen van het gebruik van de fietspaden en te ontdekken welke maatregelen de situatie daadwerkelijk kunnen verbeteren. Met de betreffende wegbeheerders kijken we naar de eerste concrete maatregelen die op basis van het onderzoek aan het licht zijn gekomen.

Fietshelmen

De fietshelmen campagne die een aantal jaren geleden is ingezet, gaat door. Naast mogelijke concrete acties op scholen wordt in 2017 met name meer onderzoek gedaan naar het effect van de acties en campagnes op de verschillende doelgroepen: welke acties of campagnes stimuleren het gebruik van de fietshelm het best. Dit zal nauwkeurig worden bijgehouden, zodat de fietshelmen campagne ook in de toekomst op Zeeuws niveau effectief en efficiënt kan worden voortgezet.

Senioren

Het beleid ten aanzien van senioren en fietsveiligheid

krijgt een vervolg, onder meer door het organiseren van E-bikedagen en het aansluiten bij evenementen als een 50+ beurs en fietsdagen. Daarnaast gaan we onderzoeken hoe we senioren kunnen stimuleren mee te doen aan acties en campagnes op het gebied van fietsveiligheid. Verder proberen we samen met specifieke Zeeuwse en niet-Zeeuwse partners de deelname van senioren aan het aangeboden programma te vergroten.

Fietsverlichting

De fietsverlichtingscampagnes waren in 2016 een groot succes. Tijdens de Zeeuwse fietsverlichtingstour van 14 tot 23 november fietste elke dag een provincie-, gemeente- of waterschapbestuurder mee met leerlingen op weg van huis naar school, om aandacht te vragen voor het belang van goede zichtbaarheid op de fiets. De Zeeuwse fietsverlichtingstour, onder het motto 'Ik val op!', is een aanvulling op de landelijke fietsverlichtingscampagne. Alle Zeeuwse gemeenten en waterschap Scheldestromen hebben aan de tour meegewerkt en er was veel aandacht voor in de media. Deze en andere fietsverlichtingscampagnes krijgen een vervolg in 2017.

Databank

Samen met onze partners willen we beginnen met het in beeld brengen van knelpunten en oplossingen op het gebied van obstakels (paaltjes, boomwortels en dergelijke) en verlichting langs fietspaden. Het doel is om uiteindelijk een databank met goede ideeën op te bouwen, waar partners uit kunnen putten en oplossingen kunnen delen.

'Een paar kilometer
te hard rijden lijkt
onschuldig, maar kan al
gauw ernstige gevolgen
hebben.'

Bedankt
dat je
langzamer
rijdt!

30

Bedankt
dat je
langzamer
rijdt!

30

HOOFDSTUK 3

SPEERPUNT SNELHEID

Snelheid is sinds een aantal jaren een speerpunt in de activiteiten van het ROVZ. Dat begon in 2014 met het pilotproject 'Bedankt dat je langzamer rijdt!' Vooral 30- en 60-kilometer zones werden hierbij onder de loep genomen. In deze zones wordt vaak te hard gereden en hier valt nog winst te behalen. In 2017 blijft snelheid in de belangstelling staan.

Evaluatie

Alle campagnes op de deelnemende straten van de pilot zijn in 2016 afgerond. Het wachten is op de laatste meetresultaten om meer te kunnen zeggen over de werking van de pilot in zijn geheel en per straat. Een extern bureau (Juust) verzorgt de evaluatie van de pilot. Dit resulteert in een evaluatierapport, advies en handleiding voor toekomstige snelheidscampagnes. De startbijeenkomst van de evaluatie heeft inmiddels plaatsgevonden, evenals de interviews met betrokken partijen.

Handleiding

De handleiding voor snelheidscampagnes wordt in 2017 opgeleverd en aan de bestuurlijke kopgroep voorgelegd. Vervolgens organiseren we een brede afsluitende bijeenkomst met de deelnemende straten en de wegbeheerders, waarvoor ook andere (potentiële) stakeholders worden uitgenodigd. In beide bijeenkomsten worden concrete voorstellen gedaan voor het vervolg. Het voorstel is dat het ROVZ daarbij zelf minder acties gaat uitvoeren, maar meer op regiebasis assisteert bij partners die de snelheidscampagnes willen uitvoeren. Wel houdt het ROVZ de resultaten van de campagnes bij en bundelt deze, zodat een steeds breder totaalbeeld ontstaat, dat wellicht kan worden gebundeld in een factsheet.

Straatactie

In samenwerking met VVN is in 2016 een straatactie

uitgevoerd, waarbij bewoners materialen konden aanvragen om snelheidsovertredingen in hun eigen straat tegen te gaan. Deze actie liep minder vlot dan in het voorgaande jaar, maar alle materialen zijn inmiddels vrijwel op. Voor 2017 moet worden bekeken hoe we met deze actie verder gaan, inclusief de rol van het ROVZ en VVN. De werking van de straatactie is kort meegenomen in de evaluatie van de pilot, wat mogelijk tot een insteek leidt voor 2017.

Snelheidsmetingen

Ook in 2017 worden snelheidsmetingen ingekocht bij VVN. Burgers en partners kunnen bij VVN een snelheidsmeting aanvragen. VVN is gevraagd de uitkomsten van de metingen (zowel in resultaat als in acties op/aan de weg) in beeld te brengen. Op deze manier krijgen we een nog beter beeld van de waarde van deze snelheidsmetingen. Op basis daarvan kunnen we kijken hoe we hier in de toekomst mee omgaan.

Mottobord

In 2016 is een mottobord ontwikkeld dat bestuurders vraagt rekening te houden met wegwerkzaamheden en hun snelheid aan te passen. In 2017 wordt dit bord voor het eerst ingezet. Onderzocht wordt in hoeverre we de effecten van plaatsing van een dergelijk bord kunnen meten, bijvoorbeeld door het uitvoeren van snelheidsmetingen voor en na plaatsing van het bord. Zo hopen we te ontdekken welke boodschap het meest gewenste resultaat heeft.

Snelheidscampagne

Als aanvulling op de landelijke snelheidscampagne in het voorjaar, wordt een ludieke actie voor automobilisten ontwikkeld. Deze actie wordt begin 2017 verder uitgewerkt.

'Afleiding in het
verkeer is een
belangrijke oorzaak
van ongelukken:
onderzoek wijst uit
dat de kans op een
ongeval 25 keer groter
is, wanneer je een
berichtje stuurt tijdens
het rijden.'

Ik rij veilig...

Onderweg ben ik offline
Als je een berichtje stuurt terwijl je rijdt,
op je 25 x meer risico op een ongeval.

RO
VZ

HOOFDSTUK 4

SPEERPUNT AANDACHT

Aandacht op de weg blijft ook in 2017 een speerpunt in het verkeersveiligheidsbeleid, zowel landelijk als in Zeeland. Afdleiding in het verkeer is immers een belangrijke oorzaak van ongelukken: onderzoek wijst uit dat de kans op een ongeval 25 keer groter is, wanneer je een berichtje stuurt tijdens het rijden. Verder blijkt dat rijdend bellen met de telefoon in de hand de kans op een ongeval verdubbelt. Kortom: telefoongebruik tijdens het rijden heeft negatieve effecten op het rijgedrag. Bestuurders worden afgeleid en moeten hun aandacht verdelen. We onderscheiden de risicogroepen fietsers, jonge automobilisten en zakelijke rijders.

Uitwisselen

Verschillende organisaties, zowel landelijk als regionaal, zoeken naar effectieve methodes om het gebruik van smartphones en andere apparaten in het verkeer tegen te gaan. Hét middel is hierbij nog niet gevonden. Ervaringen uitwisselen is daarom van groot belang. Het ROVZ volgt de ontwikkelingen rondom dit thema en we proberen een campagne of activiteit te bedenken die bij Zeeland past.

2016

Bij extra politiecontroles in Zeeland tegen afleiding in het verkeer heeft het ROVZ ondersteuning geboden met aanvullend informatiemateriaal. Een team van VVN heeft in het najaar vier keer campagne gevoerd bij bioscoop Cinecity in Vlissingen. In de bioscoop zijn spotjes vertoond over de toegenomen kans op een ongeval bij telefoongebruik in de auto. De boodschap werd versterkt via de inzet van een spiegelposter. Na de film werden bezoekers over deze spotjes aangesproken. De actie is positief ontvangen. In 2017 zoeken we naar een nieuwe actie om deze boodschap onder de aandacht te brengen.

Voor en door jongeren

Omdat jongeren voor het speerpunt aandacht een belangrijke doelgroep zijn, hebben we Communicatiestudenten van de HZ University of Applied Sciences en de Jongeren denktank van de Provincie Zeeland gevraagd met ons mee te denken. De eerste stappen hiervoor zijn al in 2016 gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van de eerste bijeenkomsten, worden de ideeën uitgewerkt en indien mogelijk verder ontwikkeld. Het ROVZ richt zich hierbij zowel op fietsers als jonge automobilisten.

Landelijk

In het najaar voert de Rijksoverheid een landelijke campagne rondom het thema aandacht op de weg, gericht op automobilisten. Voor scholieren wordt de Fietsmodus opnieuw ingezet. Jongeren kunnen via de Fietsmodus-app punten verdienen, wanneer ze hun telefoon niet gebruiken tijdens het fietsen. De gespaarde punten kunnen worden omgezet in een beloning. Het ROVZ zet deze campagnes uit in Zeeland.

Regionaal

In aanvulling op de landelijke campagnes zet het ROVZ in 2017 verschillende acties in, gericht op de genoemde doelgroepen. Daarnaast nemen we het thema aandacht waar mogelijk mee in alle overige communicatiemomenten en campagnes. Wanneer de politie in 2017 ondersteuning nodig heeft bij het uitvoeren van controles, voorziet het ROVZ hierin, bijvoorbeeld met aanvullend informatiemateriaal.

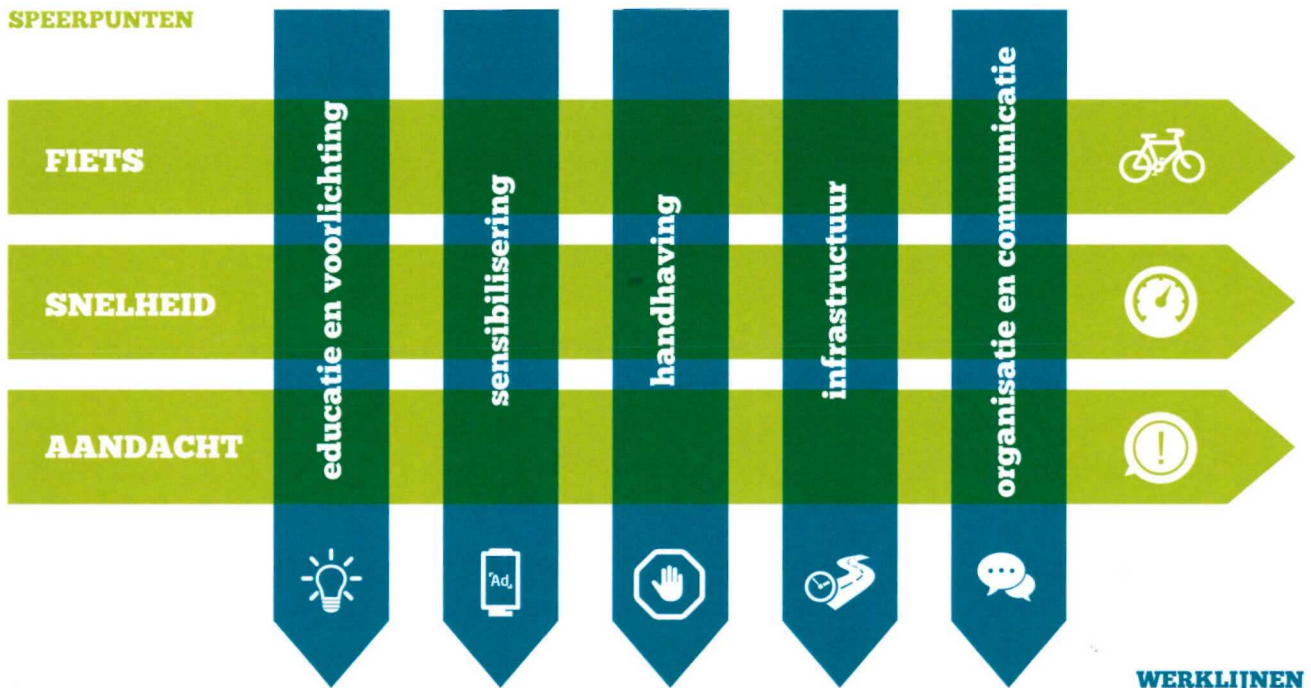
'Elke werkdag omvat een aantal basisactiviteiten die buiten de speerpunten vallen, maar zeker niet minder belangrijk zijn.'

HOOFDSTUK 5 WERKLIJNEN

SPEERPUNTEN

WERKLIJNEN

De activiteiten van het ROVZ richten zich op de speerpunten Fiets, Snelheid en Aandacht.

De werklijnen, zoals hieronder beschreven, geven elk op hun eigen manier invulling aan de genoemde speerpunten. Daarnaast omvat elke werklijn een aantal basisactiviteiten die buiten de speerpunten vallen, maar zeker niet minder belangrijk zijn.

EDUCATIE EN VOORLICHTING

Een van de doelen uit het ROVZ-Beleidsplan is dat alle Zeeuwse basisscholen in 2020 over het Zeeuws Verkeersveiligheid Label beschikken. Een school met ZVL biedt leerlingen meer dan de wettelijk verplichte verkeersles. De werklijn Educatie en Voorlichting zet zich ervoor in dat zoveel mogelijk Zeeuwse basisscholen zich bij het ZVL aansluiten. En met resultaat: langzaam maar zeker stijgt het aantal basisscholen met een ZVL. Het ROVZ bekijkt per school

wat de beste manier van benaderen is. In sommige gevallen werkt de persoonlijke aanpak. Andere scholen en gemeenten zien meer in een netwerkbenadering, waarbij verschillende scholen samenwerken met de gemeente, VVN en de projectleider ZVL en op die manier het verkeersonderwijs efficiënter wordt aangeboden. Ondanks sluitingen en samenvoegingen van scholen heeft inmiddels 37 procent van het Zeeuwse basisonderwijs een ZVL.

Vrijwel alle Zeeuwse middelbare scholen doen mee aan VEVO (Verkeerseducatie Voortgezet Onderwijs). Het RPCZ heeft de nabestaandenles ingevuld, die eerder door Slachtofferhulp werd verzorgd. Verzekeringsmaatschappij ZLM heeft in 2016 samen met Trials de Junior Trials ontwikkeld. Dit programma heeft de lege plek van het populaire educatieprogramma Road Sense opgevuld. Ook in 2017 zal dit zo zijn.

De bewezen effectieve rijvaardigheidskursus Trials voor jonge automobilisten gaat ook in 2017 verder, met naar schatting vijfhonderd deelnemers over veertien lesdagen. Vanwege het succes van het programma voor jonge automobilisten, organiseert ZLM dit jaar een aantal dagen voor oudere bestuurders van 65 tot 75 jaar, om theorie en praktijk nog eens op te frissen.

SENSIBILISERING

De werklijn Sensibilisering zorgt voor de regionale uitvoering van de landelijke verkeersveiligheids-campagnes, met onder meer borden langs de weg, posters en spotjes in de bioscoop.

De landelijke campagnecalender verkeersveiligheid 2017 richt zich op de volgende campagnes: Bob, snelheid, aandacht en fietsverlichting. Bij deze campagnes wordt onderscheid gemaakt tussen campagnes behorend bij een speerpunt en overige campagnes. In het laatste geval wordt een campagne op onderhoudsniveau ondersteund.

Vanaf komend jaar willen we onze partners meer bij deze en andere campagnes betrekken en bekijken hoe

zij onze acties kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld via de eigen websites, huis-aan-huisbladen, en dergelijke.

HANDHAVING

Justitie, politie en wegbeheerders werken in Zeeland samen aan de verkeersveiligheid. Verkeershandhaving is een van de middelen die hierbij wordt ingezet. Door de samenvoeging van de politieregio's Zeeland en Midden- en West-Brabant is het aantal beschikbare uren afgenomen en het gebied vergroot. Daarom is het van belang de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten.

De werkgroep Monitoring en Analyse, waarin politie, Rijkswaterstaat, Provincies Zeeland en Noord-Brabant, waterschap Scheldestromen, de gemeenten in Zeeland en West-Brabant en het ROVZ zijn vertegenwoordigd, heeft een handhavingsplan 2015, met een doorkijk naar 2016-2017, opgesteld. Daarin is vastgelegd waar en wanneer de politie handhaaft en op welke aspecten. De politie-inzet wordt verspreid door het jaar gekoppeld aan de Campagnecalender Verkeersveiligheid en is

vooral gericht op snelheid, rood licht, alcohol, aandacht en fietsverlichting en in mindere mate op helm- en gordelplicht (bijvangst bij andere controles). In 2017 wordt gewerkt aan een nieuw plan voor de komende jaren.

Waar mogelijk wordt handhaving ingezet in combinatie met andere instrumenten van de ROVZ-partners. Zo kunnen educatie en sensibilisering het effect van de handhaving versterken.

INFRASTRUCTUUR

In 2017 is het infrastructurele deel van het verkeersveiligheidsbeleid ondergebracht in de

provinciale investeringsagenda voor infrastructuur. Binnen het ROVZ wordt een nauwe samenwerking gezocht met deze agenda. De in voorgaande jaren opgebouwde kennis wordt daarbij uiteraard behouden en gebruikt. Waar mogelijk zal worden aangesloten bij het infrastructuurprogramma 'Veilige wegen en fietspaden'.

ORGANISATIE EN COMMUNICATIE

Onder de werklijn Organisatie en Communicatie vallen de activiteiten die overkoepelend zijn voor alle speerpunten en werklijnen, zoals onderzoek, monitoring, interne en externe communicatie en overige facilitering vanuit het ROVZ.

ONDERZOEK EN MONITORING

Provincie, gemeenten en andere partners hebben een abonnement op ViaStat. Dit zorgde jarenlang voor inzicht in de aard en omvang van verkeersongevallen. Door de dalende registratiegraad is de betrouwbaarheid van deze informatiebron sterk verminderd.

Daarom is in 2016 een nieuwe landelijke registratie van verkeersongevallen geïntroduceerd, onder de naam STAR. Het ROVZ heeft in haar communicatie-uitingen meegewerkt om deze nieuwe registratievorm meer bekendheid te geven. In 2017 wordt dit gecontinueerd.

Belangrijk is dat we gezamenlijk over de juiste en actuele

informatie blijven beschikken, zodat we goede keuzes kunnen maken in beleid en uitvoering.

De provincie gaat na welke mogelijkheden er zijn om een basismonitor op te stellen en deze aan alle partners beschikbaar te stellen voor de invulling van het lokale verkeersveiligheidsbeleid.

Het ROVZ ontwikkelt ook in 2017 factsheets, die inzicht geven in de resultaten van onderzoek en effecten van projecten. Daarnaast worden ervaringen van andere provincies en partijen met elkaar gedeeld.

Een sterk netwerk en goede onderlinge samenwerking

zijn van essentieel belang voor het goed functioneren van het ROVZ. In 2017 wordt een aantal bijeenkomsten georganiseerd over actuele thema's. Ook wordt aan partners de ruimte geboden om meer te laten zien vanuit de eigen organisatie. Dit draagt bij aan een grotere betrokkenheid en slagvaardigheid.

De ROVZ-pluim wordt uitgereikt aan personen of organisaties die zich op bijzondere wijze hebben ingezet voor de verkeersveiligheid. De pluim kan bedoeld zijn als beloning, maar ook als een aanmoediging. Vanwege het succes en bijbehorende publiciteit voor

het thema verkeersveiligheid, wordt deze actie in 2017 voortgezet. Andere manieren om initiatieven vanuit de maatschappij effectief te ondersteunen, worden bekeken.

Daarnaast verstrekt het ROVZ subsidies. Zie hiervoor de bijlage Subsidies.

HOOFDSTUK 6

FINANCIËLE ASPECTEN

Zoals vermeld, zetten we in 2017 een traject in gang, waarin we naast concrete projecten gaan werken aan een verdergaande samenwerking. Ook gaan we aan de slag met een aantal trajecten op het gebied van landelijk beleid, monitoring en verbinding van speerpunten en werklijnen. Vanuit dat oogpunt wordt 2017 een belangrijk en interessant jaar.

In Bijlage 2 is de raming opgenomen van de te verwachten kosten van de voorgenomen projecten in 2017, inclusief de provinciale subsidies. Het betreft hier het provinciale budget, dat gelukkig ook nu weer is gecontinueerd. We hopen dat dit bedrag in 2017 reeds kan worden vergroot door concrete acties van onze partners (nog meer dan voorheen).

De deelbudgetten voor de speerpunten en werklijnen zijn in het overzicht opgenomen. Over de verdeling van de deelbudgetten naar concrete projecten worden afzonderlijke besluiten genomen. De voorstellen daarvoor geven we samen met onze partners vorm.

Voor veel subsidieprojecten en overige projecten worden aanvullende financiële middelen van andere partijen ingezet. In 2017 brengen we het totaal van financiële en personele inzet van de partners binnen het ROVZ in beeld. Daarnaast wordt onderzocht of additionele middelen beschikbaar kunnen komen, bijvoorbeeld uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Subsidies verkeersveiligheid ASV/ASB Zeeland 2016

Het college van Gedeputeerde Staten van Provincie Zeeland heeft in februari 2017 het ROVZ-werkplan 2017 vastgesteld, met daarin opgenomen de subsidies verkeersveiligheid.

De verkeersveiligheidssubsidies worden verleend op basis van de op 1 januari 2013 van kracht zijnde Algemene subsidieverordening Zeeland 2013 en het Algemeen subsidiebesluit Zeeland 2013.

Voor verkeersveiligheidssubsidies in het werkplan 2017 is een bedrag van € 164.000 opgenomen. De advisering is in handen van het ROVZ.

Het budget van € 164.000 is als volgt verdeeld:

1. Verkeers-Educatieve activiteiten, schoolgebonden	€ 149.000
2. Verkeers-Educatieve activiteiten, niet-schoolgebonden	€ 15.000
Totaal	€ 164.000

De aanvragen moeten tenminste **8 weken vóór aanvang** van de activiteit(en) zijn ingediend bij Gedeputeerde Staten.

Het aanvraagformulier is beschikbaar op:

www.zeeland.nl/digitaalarchief/zeel1300121. De beoordeling van de subsidieaanvragen gebeurt op volgorde van binnenkomst. De aanvragen moeten voldoen aan de

kwaliteitscriteria passend binnen het vigerend ROVZ-werkplan.

Arrangementen

In de provinciale subsidieregels zijn drie arrangementen opgenomen. Voor verkeersveiligheidssubsidies betekent dat:

Arrangement 1 € 100 t/m € 10.000

De subsidie wordt in één keer verleend en vastgesteld zonder verantwoording over de realisatie. Artikel 17.4 Asb.

Op basis van een steekproef besluiten Gedeputeerde Staten of de instelling wel of niet een aanvraag tot vaststelling moet indienen en stellen de instelling binnen 22 weken na afloop van de gesubsidieerde activiteit op de hoogte van dit besluit.

Arrangement 2 € 10.001 t/m 50.000

De subsidie wordt vastgesteld na goedkeuring verantwoording over de geleverde prestatie.

Arrangement 3 hoger dan € 50.000

De subsidie wordt vastgesteld na goedkeuring verantwoording over de geleverde prestatie en de besteding van de subsidie.

De hoogte van de verkeersveiligheidssubsidie wordt als volgt bepaald:

Ad 1 Verkeers-Educatieve activiteiten, schoolgebonden

1a	Verkeersexamen –theoretisch en praktisch (per II)	€ 2,00
1b	Verkeersexamen –alleen theorie- of praktijk (per II)	€ 1,30
2	Materialen basisonderwijs/verkeersmethodes (volgens landelijke verkeer educatieve uitgangspunten)	maximaal 50% maximaal € 5,00 per II
3	Behalen ZVL (Zeeuws VerkeersveiligheidsLabel)	€ 250,00
4	Verkeersveiligheidshesje	maximaal 50%
5a	VEVO verkeerscoördinator(en)	maximaal 66,7%
5b	VEVO werkplangelden	maximaal 50%
6	Slachtofferhulp, herdenking	maximaal 50%
7	VVN projecten	maximaal 100%
8	Overige activiteiten/materialen	maximaal 50%

Ad 2 Educatieve buitenschoolse activiteiten

1a	Broemcursus ouderen (subsidie per cursist)	€ 23,00
1b	Soortgelijke opfriscursus ouderen (subsidie per cursist € 23,00 en maximaal 50% kosten) (subsidie per jaar volgens landelijk vastgestelde verkeerseducatieve uitgangspunten)	€ 23,00 maximaal 50% of maximaal € 5,00
2	Scootmobielcursus (subsidie per cursist)	maximaal € 50,00
3	VVN-projecten	100%
4	ANWB Streetwise	maximaal € 425,00
5	Overige activiteiten	maximaal 50%

Meer informatie: Verkeersveiligheidsteam Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ)
De heer E. Heijdens, rovz@zeeland.nl of 0118- 631306

BIJLAGE 2

Begroting

In het onderstaande vindt u de begroting per speerpunt en werklijn voor het jaar 2017. Voor de concrete projecten en acties per speerpunt/werklijn verwijzen wij u naar het betreffende hoofdstuk van het werkplan.

Speerpunten en werklijnen 2016	Deelbudget
Speerpunt Fiets	€ 60.000,-
Speerpunt Snelheid	€ 35.000,-
Speerpunt Aandacht	€ 55.000,-
Werklijn Educatie en Voorlichting	€ 200.000,-
Werklijn Sensibilisering	€ 100.000,-
Werklijn Verkeershandhaving	€ 5.000,-
Werklijn Organisatie	€ 90.000,-
Link naar infrastructuur	€ 5.000,-
Beleidsondersteuning	€ 200.000,-
Totaal	€ 750.000,-

BIJLAGE 3

Samenstelling bestuurlijke kopgroep

Provincie Zeeland	De heer A.J. van der Maas, voorzitter
Gemeente Goes	Mevrouw L. Meeuwisse
Gemeente Middelburg	De heer C. Simonse
Gemeente Hulst	Mevrouw D. van Damme-Fassaert
Gemeente Reimerswaal	De heer J. Sinke
Gemeente Tholen	De heer J. Harmsen
Waterschap Scheldestromen	Mevrouw M.P.E. de Feijter-de Feijter
Rijkswaterstaat Zee en Delta	Mevrouw E. Visser
Openbaar Ministerie Zeeland/West Brabant	De heer M. van Leeuwen
Provincie Zeeland	De heer P. Eversdijk, secretaris

Regionaal Orgaan
Verkeersveiligheid Zeeland
rovz@zeeland.nl
0118- 631011

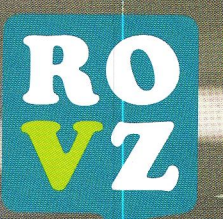
Junior Trials 'Interactief verkeers-programma voor scholieren'

Van **14-16** jaar
19 scholen
1700 leerlingen

Foto Ymke Fryters

JAARVERSLAG VERKEERS VEILIGHEID 2016

Ik rij veilig...

Onderweg ben ik offline

Als je een berichtje stuurt terwijl je rijdt, loop je 25 x meer risico op een ongeval.

De kans op een ongeval is **25x** groter wanneer je een berichtje stuurt tijdens het rijden.

Bedankt dat je langzamer rijdt!

30

De pilot snelheid op de Molendijk zorgt dat de gemiddelde snelheid afneemt met

↓ **8 km/u**

en het aantal overtredingen > 10 km/u met

↓ **32%**

Speerpunt Fiets
 Druk is het volgens de fietsers wel, maar dat weet je als je hier komt fietsen, dus daar hou je rekening mee!

Uitreiking ROVZ pluim aan ZLM
 Al jaren wordt Trials (rijvaardigheidstraining voor jonge bestuurders) uitgevoerd in Zeeland. ROVZ en ZLM hebben er voor gezorgd dat dit financieel mogelijk was. Vorig jaar is ZLM gestart met een aantal cursussen voor haar eigen leden, caravantraining, motortraining, cursus voor ouderen.

Het voormalige programma Roadsense, dat zich richt op de bewustwording van middelbare scholieren als ze als chauffeur of passagier in een auto rijden, wordt nu door ZLM, Trials en het ROVZ in Zeeland aangeboden onder de naam **Junior Trials**.

Duidelijk is dat ZLM verkeersveiligheid hoog in het vaandel heeft staan.

Foto Ton Stanowicki

WERKJUNEN
SPEERJUNEN

FIETS

> E-BIKE DAGEN

4 E-bike dagen georganiseerd in Goes, Terneuzen, Vlissingen, Zierikzee

90 deelnemers

> FIETSPADEN

Het wordt steeds drukker op de fietspaden en er komen steeds meer verschillende soorten gebruikers. Dit zorgt voor conflicten en (bina)ongevallen en een verminderde beleving. Om hier iets aan te kunnen doen

Belangrijkste uitkomsten onderzoek:

- Met name drukte in Walcheren
- Combinatie fietsers en wandelaars kan zorgen voor gevaar
- Fietsers geven zelf aan het niet té druk te vinden, geen belemmering om hier te komen fietsen
- Strandopgangen verdienen aandacht
- "Sociaal inhalen" is een issue

> FIETSHELMEN

Het doel van deze campagne was om jonge kinderen te stimuleren vrijwillig de fietshelm te dragen en daarmee hoofdletsel bij fietsongevallen van jongere kinderen (4-8 jaar) tegen te gaan.

De campagne heeft het fietshelmgebruik onder 4 tot 8-jarigen in Zeeland flink bevorderd in het eerste jaar, toen de campagne werd aangevuld met activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie. Dit gedragseffect is echter niet bestendig in de latere jaren, waarin de aanvullende campagneactiviteiten op een lager pitje stonden. Dit laat zien dat het mogelijk is om het dragen van de fietshelm bij jonge kinderen te bevorderen met gratis fietshelmen als er voldoende aandacht is – en blijft – voor extra voorlichting en educatie.

SNELHEID

> PILOT SNELHEID IN 30- EN 60 KM ZONES

De gevoerde snelheidscampagne 'Bedankt dat je langzamer rijdt!' zorgt op diverse locaties in Zeeland voor een afname van de gemiddelde snelheid met 5 km/u en afname van de snelheidsovertredingen >10 km/u.

Uitvoering campagne 'Bedankt dat je langzamer rijdt!' op:

De mix aan maatregelen en acties vormt het succes van de campagne.

Totaal aantal overtredingen ↓ **10%**
Aantal overtredingen >10km/u ↓ **32%**

Ook buiten de kampeerperiode is daling zichtbaar.

AANDACHT

Campagne 'Onderweg ben ik offline' Wanneer je een berichtje stuurt tijdens het rijden, is de kans op een ongeval **25** keer groter.

1 bijeenkomst Jouw Zeeland

Avond jongeren denktank over het thema aandacht.

Alle bezoekers ontvingen een luchtverfrisser met opdruk

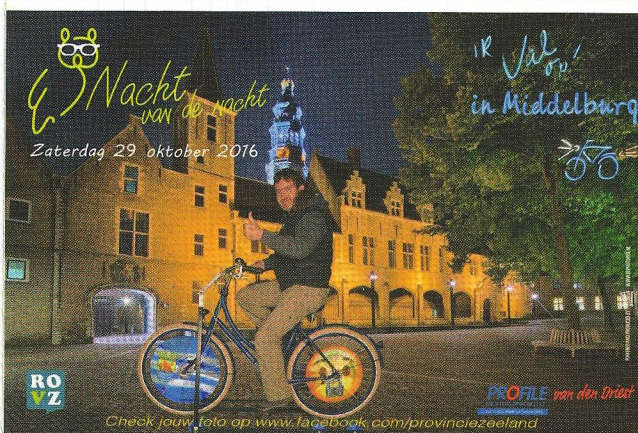
> INZET TEAM VVN

Bezoekers van de bioscoop worden aangesproken over de bioscoopreclame rondom aandacht op de weg. Weten zij hoeveel keer meer kans je op een ongeval hebt, als je een mobiel gebruikt tijdens het rijden?

4 avonden **365** bezoekers gesproken
129 folders **83** inhoudelijke gesprekken
25% juiste antwoord **50%** gebruikt mobiel in auto

Deelname Aan De nacht van de nacht

In alle fietsverlichtingscampagnes komt de boodschap rondom aandacht terug.

> SNELHEIDSMETINGEN VVN

35 snelheidsmetingen **1** enquête **3** pilotstraten inzet buurtcoach

Bedankt dat je langzamer rijdt!

> BEDANKT CAMPAGNE KEUKENKAST-ACTIE

19 straten ontvingen Bedankt-materiaal

ORGANISATIE

> Monitoring

Gestart is met het opzetten van een nieuwe monitoringssystematiek om zowel de beleidsdoelstellingen als concrete projecten te

monitoren. In de pilot snelheid is reeds een uitvoerige monitoringsaanpak opgenomen

> Jaarverslag 2015

> Communicatie

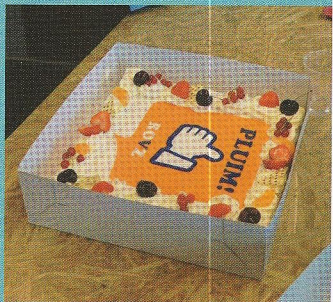
- vergadering ROVZ-plenaire
- 1 bijeenkomst Bestuurlijke Kooi
- Werkbijeenkomst werkplan ROVZ 2017 en nieuwe werkwijze

> Website

Gemiddeld **189** unieke bezoekers per maand

> ROVZ-pluim

Voor mensen en organisaties die zich bijzonder hebben ingezet voor verkeersveiligheid
Ontvanger 2016:
- ZLM

EDUCATIE & VOORLICHTING

> Zeeuwse Verkeersveiligheid Label (ZVL)

36% van de Zeeuwse basisscholen

> Verkeerseducatie Voortgezet onderwijs (VEVO)

92% van de scholen, alle Zeeuwse gemeenten
65% van de leerlingen bereikt

> Junior Trials

Interactief verkeerseducatieprogramma voor scholieren van 14-16 jaar

19 scholen **1700** leerlingen

> Herdenking Slachtofferhulp

Bijeenkomst 20 november ca. **300** aanwezigen

> Educatieproject RPCZ

8 scholen **30** gastlessen **600** leerlingen

> Gordelsimulator

27 inzetten **21** scholen **3250** deelnemers

Verkeersdoden: **20** in 2016

> Verkeersvoorlichting

30 voorlichtingen

> Verkeersexaminens

185 scholen **555** leerlingen theorie
3145 leerlingen theorie en praktijk

> Veilig op weg/dodehoek

Op scholen Voortgezet onderwijs

16 inzetten **2460** leerlingen bereikt

Op basisscholen

26 inzetten **890** leerlingen bereikt

> Verkeersouders

120 verkeersouders

> BROEM

Voortzetting BROEM cursussen

SENSIBILISERING

> 3 Bob-campagnes

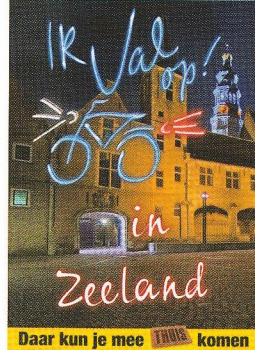

16 inzetten Bob-team

3660 mensen benaderd

1463 blaastesten afgenomen

1218 100% Bob

Bedankt dat je langzamer rijdt!

> Fietsverlichtingstour

14 meefietsende bestuurders
10 middelbare scholen
160 meefietsende scholieren (onderweg haakten nog meer scholieren aan in de fietslus)

7 basisscholen
280 kinderen
17 scholen kregen posters veel media aandacht

> Campagne 'De scholen zijn weer begonnen'

Aandacht dat schoolkinderen na de vakantie weer gebruik maken van de schoolroutes.

> Campagne Slik op de weg

HANDHAVING

> Handhavingplan 2015-2018

Beschrijft de voorgenomen inzet van de politie op de verschillende handhavingsoordelen in de komende jaren.

> Stuurgroep Verkeer

2 bijeenkomsten afstemming beleid en planning

> Werkgroep Monitoring en Analyse

3 bijeenkomsten, gericht op aanpak handhaving knelpunten wegennet

Wegbeheerders in Zeeland en West-Brabant. Openbaar Ministerie en politie bespreken aanleiding en inzet van handhaving op trajecten op basis van onderzoek en analyse van verkeersongevallen.

> Handhavingacties

Het ROVZ ondersteunt handhavingacties van de politie tijdens campagnes met behulp van ondersteunende informatiematerialen. Aantal bekeuringen/proces verbalen:

272 snelheid **994** gordel- en helm draagplicht
183 alcohol **377** roodlicht
1176 fietsverlichting **752** afleiding/alerteheid

* In 2016 zijn de fietspaal-overtredingen (snelheid en roodlicht) niet meegeteld.

UITGAVE

Maart 2017. Het ROVZ is het samenwerkingsverband van verschillende partners onder regie van de Provincie Zeeland. Deze samenwerking richt zich op de ontwikkeling en uitvoering van verkeersveiligheidsbeleid, signaleert nieuwe ontwikkelingen en draagt zorg voor kennisontwikkeling, stimuleert nieuwe initiatieven, ondersteunt financieel de uitvoering van projecten/activiteiten en communiceert over de voornamelijk zaken.

COLOFON

Provincie Zeeland, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland | Postadres: Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | Bezoekadres: Abdi 6, 4331 BK Middelburg
T 0116 - 63 10 11, W ro.vz@zeeland.nl, www.ro.vz.nl | Tekst: ROVZ | Ontwerp, opmaak en print Provincie Zeeland